

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ,
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

КАФЕДРА ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОХОДЖЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

**для здобувачів вищої освіти III курсу
першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування»**

**Київ
2025 рік**

Методичні рекомендації з організації та проходження виробничої практики для здобувачів вищої освіти III курсу першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності, 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування». / Укладачі І.І. Афанас'єва, Н.В. Овсяк, Л.С. Новіченко. Київ: НАСОА, 2025. 31 с.

Штик Ю.В. – к.е.н., доцент, гарант ОПП «Облік і аудит» Державного університету «Київського авіаційного інституту».

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування. Протокол від «28» серпня 2025 року, №1

Розглянуто та рекомендовано Вченою Радою обліково-статистичного факультету НАСОА. Протокол від «28» серпня 2025 року, № 1

Зміст

1. Опис виробничої практики.....	4
2. Порядок направлення здобувачів вищої освіти на виробничу практику.....	6
3. Організація та керівництво виробничою практикою.....	8
4. Зміст тем програми виробничої практики... ..	9
5. Оформлення результатів виробничої практики... ..	24
6. Захист звіту про проходження виробничої практики.....	26
7. Список рекомендованих джерел.....	28
8. Додатки.....	30

1. Опис виробничої практики

Згідно з Законом України “Про вищу освіту” однією з форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти є практична підготовка.

Практична підготовка осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними закладами вищої освіти договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку.

Керівники підприємств, установ та організацій зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики на виробництві, дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства.

Метою виробничої практики є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формами організації праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у закладах вищої освіти знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час роботи в реальних виробничих умовах, підвищення якості практичної підготовки фахівців задля опанування фундаментальними принципами і основами майбутньої професії; виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати на практиці.

Виховна робота, яка проводиться спільно викладачами кафедри обліку, аудиту та оподаткування (на яких покладено керівництво практикою) та керівниками практики від підприємства (організації, установи), які є базою практики, забезпечує створення умов для професійного зростання, повноцінної самореалізації особистості здобувача вищої освіти, адаптацію до трудового колективу, професії і нового соціального статусу.

Виробничу практику здобувачі вищої освіти проходять на підприємствах, організаціях та установах, з якими має договір НАСОА, або ж на базі практики, з якою здобувач вищої освіти особисто уклав договір.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні набути такі компетентності.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК12. Здатність застосовувати принцип професійного судження та професійного скептицизму, законодавчі та нормативні вимоги до професійної діяльності аудиторів в умовах ризик-орієнтованого управління.

Здобувачі освітньо-професійної програми повинні демонструвати такі

програмні результати навчання.

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПРН03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПРН04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПРН05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту, та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРН07. Знати механізм функціонування бюджетної і податкової системи України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору

системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

ПРН08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПРН09. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

ПРН10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.

ПРН11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

ПРН12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

ПРН13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння її ринкового позиціонування.

ПРН15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПРН16. Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності.

ПРН 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПРН18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

ПРН20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.

ПРН24. Планувати аудиторське завдання, розробляти стратегію та план аудиту, обґрунтовувати вибір подальшого процедурного забезпечення та реалізувати визначені процедури.

2. Порядок направлення здобувачів вищої освіти на виробничу практику

Виробнича практика проводиться за змішаною формою, що поєднує роботу здобувачів вищої освіти на базах практики з виходом на робоче місце та дистанційну (офлайн- та онлайн). З урахуванням ситуації під час воєнного стану та специфіки процесів виконання тих чи інших видів робіт за згодою керівника від бази практики дозволяється встановлювати гнучкий адаптивний графік з перевалюванням дистанційних форм роботи.

До проходження виробничої практики допускаються здобувачі вищої освіти, що прослухали теоретичні курси та успішно склали усі передбачені навчальним планом форми підсумкового контролю. Перед початком практики кафедра обліку, аудиту та оподаткування проводить установчу конференцію, присвячену ознайомленню здобувачів вищої освіти з порядком проходження

виробничої практики, їх правами та обов'язками, змістом практики. На зборах в обов'язковому порядку проводиться інструктаж із техніки безпеки, на якому пояснюються правила поведінки здобувачів вищої освіти під час їх перебування на практиці.

3. Організація та керівництво виробничою практикою

Навчально-методичне керівництво та виконання програм практик, забезпечує кафедра обліку, аудиту та оподаткування.

Загальну організацію виробничої практики та контроль за її проведенням в НАСОО здійснює завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування:

- здійснює контроль над розподілом здобувачів вищої освіти між базами практики та призначенням керівників практики від НАСОО та забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед їх прибуттям на виробничу практику;

- проводить обов'язковий інструктаж здобувачам вищої освіти про порядок проходження виробничої практики та техніки безпеки;

- повідомляє здобувачів вищої освіти про систему звітності з виробничої практики, прийняту на кафедрі обліку, аудиту та оподаткування, та строки і правила звітування;

- ініціює обговорення результатів виробничої практики на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування;

- приймає рішення про виконання здобувачами вищої освіти програми виробничої практики та забезпечує проведення підсумкового контролю.

Перед початком практики здобувачі вищої освіти отримують в деканаті обліково – статистичного факультету договір на проходження практики та щоденник з виробничої практики.

При направленні на виробничу практику кафедра обліку, аудиту та оподаткування забезпечує здобувачів вищої освіти наступною документацією:

- програмою виробничої практики;
- календарним планом проходження виробничої практики.

Обов'язки керівника виробничої практики від НАСОО:

• скласти разом із здобувачами вищої освіти календарні плани проходження виробничої практики;

• надати здобувачам вищої освіти програму виробничої практики;

• ознайомити керівника виробничої практики від підприємства (організації, установи) з програмою виробничої практики та графіком переміщення по робочих місцях;

• консультувати здобувачів вищої освіти щодо виконання програми виробничої практики;

• контролювати виконання програми виробничої практики, написання звіту та заповнення щоденника з виробничої практики, а також дотримання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку;

• інформувати завідувача кафедри обліку, аудиту та оподаткування

НАСОА про стан проходження здобувачами вищої освіти виробничої практики.

Обов'язки керівника від бази практики

На базі проходження практики здобувачу вищої освіти призначається керівник, який консулює та контролює його роботу. Керівник виробничої практики зобов'язаний:

- затвердити календарний план проходження виробничої практики здобувачу вищої освіти та здійснювати контроль за його виконанням;
- знаходитися у тісному контакті з керівником практики від кафедри обліку, аудиту та оподаткування НАСОА, інформуючи його про зміст завдань, які виконують здобувач вищої освіти під час проходження практики, та якість роботи практиканта;
- забезпечити здобувача вищої освіти робочим місцем, необхідними для практики матеріалами і документами та створити умови для проходження виробничої практики;
- ознайомити здобувача вищої освіти з організацією роботи на конкретному робочому місці, з охороною праці та технікою безпеки на підприємстві;
- надавати здобувачу вищої освіти можливість брати безпосередньо участь у виконанні робіт, що пов'язані з функціональними обов'язками працівників на конкретному робочому місці, допомагати йому виконувати всі завдання на даному робочому місці;
- здійснювати контроль за дотриманням правил внутрішнього розпорядку та трудової дисципліни здобувачем вищої освіти, інформувати керівника практики від НАСОА про випадки їх порушення;
- після закінчення практики перевірити звіт про проходження виробничої практики, скласти характеристику практиканта, оцінити його ставлення до роботи, дотримання трудової дисципліни, рівень практичної підготовки, якість виконаних ним під час проходження виробничої практики завдань.

Права та обов'язки здобувача вищої освіти

Під час проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти мають право на:

- отримання консультацій від керівників від бази практики та НАСОА;
- одержання експертної, консультативної, організаційної, методичної допомоги у виконанні завдань практики від кваліфікованих спеціалістів бази практики;
- доступ до інформації щодо правил внутрішнього розпорядку та інших внутрішніх документів установи, яка слугує базою практики;
- внесення змін до регламенту та календарного графіку проведення практики на період воєнного стану, за умови узгодження цих змін з керівниками від бази практики та НАСОА;
- гнучкий формат роботи та, за необхідністю, перевизначення розподілу робочого часу за умови виконання всіх завдань практики у встановлені терміни

в повному обсязі протягом передбаченого програмою практики робочого часу;

- змішану форму проходження практики (дистанційно чи з виходом на робоче місце) за умови узгодження співвідношення офлайн/онлайн роботи з керівниками від бази практики та НАСОА без зменшення загального робочого навантаження.

Під час проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- дотримуватися чинних на підприємстві (в установі, організації тощо) правил внутрішнього розпорядку;
- ознайомитися з правилами охорони праці й техніки безпеки на підприємстві та суворо їх дотримуватися під час проходження виробничої практики;
- своєчасно та в повному обсязі виконувати роботу, передбачену програмою виробничої практики;
- підготувати щоденник і звіт про проходження виробничої практики та своєчасно здати їх на кафедру обліку, аудиту та оподаткування для перевірки керівником;
- представити до захисту звіт про проходження виробничої практики.

Контроль за виконанням здобувачами вищої освіти вимог до проходження виробничої практики здійснюється керівником виробничої практики від НАСОА та відбувається у двох формах: поточний, під час якого перевіряється своєчасність заповнення щоденника, виконання календарного плану та написання звіту про проходження виробничої практики та підсумковий, який здійснюється в ході захисту звіту про проходження виробничої практики.

4. Зміст тем програми виробничої практики

Тема 1. Організаційно - економічна характеристика підприємства (база практики), його галузеві особливості та оцінка фінансового стану

Надається характеристика базового підприємства, де вказується форма власності, основний вид діяльності, його галузеві особливості, а також аналіз основних техніко-економічних показників діяльності за звітний період, аналізується виробнича, фінансова та загально – економічна інформація, на підставі якої визначається рівень ефективності діяльності підприємства. Доцільно навести аналітичну таблицю, яка розкриває основні техніко - економічні показники, які комплексно характеризують господарсько - фінансову діяльність підприємства за звітний період. На підставі даних балансу (звіту по фінансовий стан) підприємства надається оцінка його фінансового стану.

Тема 2. Організація фінансового обліку

Для дослідження організації фінансового обліку на підприємстві необхідно: ознайомитися з наказом про облікову політику підприємства; встановити, які форми первинних документів застосовуються для реєстрації господарських операцій на підприємстві; встановити, яка форма ведення

фінансового обліку застосовується на підприємстві; ознайомитися зі структурою бухгалтерії базового підприємства; ознайомитися з положенням про бухгалтерію, підрозділами бухгалтерії підприємства та посадовими інструкціями бухгалтерів; сформулювати пропозиції щодо удосконалення організації фінансового обліку.

Нормативно-правове забезпечення до теми 2

1. *Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>*

2. *Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>*

3. *Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00>*

4. *Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>*

5. *План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>*

6. *Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>*

7. *Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>*

Тема 3. Облік основних засобів

Облік основних засобів включає ознайомлення з: нормативно – правовими актами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби; економічною сутністю, класифікацією основних засобів; методами оцінки основних засобів; документуванням господарських операцій з використання основних засобів; обліком надходження, руху та вибуття основних засобів; обліком амортизації та переоцінки основних засобів; обліком витрат на ремонт основних засобів; обліком операційної та фінансової оренди, суборенди основних засобів; відображенням основних засобів в облікових реєстрах та фінансовій звітності.

Нормативно-правове забезпечення

1. *Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із*

змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

2. Методичнi рекомендацiї з бухгалтерського облiку основних засобiв. Наказ МФУ вiд 30.09.2003 № 561 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Text>

3. Методичнi рекомендацiї щодо заповнення форм фiнансової звітностi. Наказ Мiнiстерства фiнансiв України вiд 28.03.2013 № 433 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

4. Методичнi рекомендацiї щодо застосування регiстрiв бухгалтерського облiку. Наказ Мiнiстерства фiнансiв України вiд 29.12.2000 № 356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00>

5. Мiжнародний стандарт бухгалтерського облiку 16 «Основнi засоби IASB» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014#Text

6. Мiжнародний стандарт бухгалтерського облiку 17 «Оренда IASB» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_018#Text

7. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 1 «Загальнi вимоги до фiнансової звітностi»: Наказ МФУ вiд 07.02.2013 № 73 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 30.08.2022)

8. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 7 «Основнi засоби». Наказ МФУ вiд 27.04.2000 № 92 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>

9. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 14 «Оренда». Наказ МФУ вiд 28.07.2000 № 181 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00#Text>

10. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 27 «Необоротнi активи утримуванi для продажу та припинена дiяльнiсть». Наказ МФУ вiд 07.11.2003 № 617 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03#Text>

11. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 19 «Об'єднання пiдприємств». Наказ МФУ вiд 07.07.1999 № 163 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99#Text>

12. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 28 «Зменшення корисностi активiв». Наказ МФУ вiд 24.12.2004 № 817 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05#Text>

13. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 32 «Инвестицiйна нерухомiсть». Наказ МФУ вiд 02.07.2007 №779 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07#Text>

14. План рахункiв бухгалтерського облiку активiв, капiталу, зобов'язань i господарських операцiй пiдприємств i органiзацiй вiд 30.11.1999 № 291 (iз змiнами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>

15. Податковий кодекс України вiд 02.12.2010 № 2755-VI (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

16. Про затвердження Положення про iнвентаризацiю активiв та зобов'язань. Наказ МФУ вiд 02.09.2014 № 879 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

Тема 4. Облік інших необоротних матеріальних активів, капітальних інвестицій та інвестиційної нерухомості

Облік інших необоротних матеріальних активів, капітальних інвестицій та інвестиційної нерухомості включає ознайомлення з: нормативно – правовими актами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про необоротні матеріальні активи, капітальні інвестиції та інвестиційну нерухомість; економічною сутністю, класифікацією інших необоротних матеріальних активів; документуванням інших необоротних матеріальних активів; синтетичним та аналітичним обліком наявності та руху необоротних матеріальних активів; особливостями нарахування амортизації інших необоротних матеріальних активів; відображенням інших необоротних матеріальних активів у регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності; економічною сутністю та класифікацією капітальних інвестицій; особливостями обліку капітальних інвестицій господарським і підрядним способом; відображенням капітальних інвестицій у регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності; економічною сутністю, оцінкою інвестиційної нерухомості на підприємстві; обліком операційної та інвестиційної нерухомості; відображенням інвестиційної нерухомості у регістрах бухгалтерського обліку та фінансовій звітності.

Нормативно-правове забезпечення

1. *Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>*
2. *Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів. Наказ МФУ від 30.09.2003 № 561 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Text>*
3. *Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>*
4. *Методичні рекомендації щодо застосування регістрів бухгалтерського обліку. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00>*
5. *Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ від 07.02.2013 № 73 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>*
6. *Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Наказ МФУ від 27.04.2000 № 92 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>*
7. *Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда». Наказ МФУ від 28.07.2000 № 181 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00#Text>*
8. *Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів». Наказ МФУ від 24.12.2004 № 817 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05#Text>*

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість». Наказ МФУ від 02.07.2007 №779 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07#Text>
10. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>
Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
11. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань. Наказ МФУ від 02.09.2014 № 879 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

Тема 5. Облік нематеріальних активів

Облік нематеріальних активів включає ознайомлення з: нормативно – правовими актами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про нематеріальні активи; економічною сутністю, класифікацією нематеріальних активів; оцінкою нематеріальних активів; документальним оформленням надходження, переміщення та вибуття нематеріальних активів; синтетичним і аналітичним обліком нематеріальних активів; відображенням нематеріальних активів у облікових регістрах та фінансовій звітності.

Нормативно-правове забезпечення

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
2. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>
3. Методичні рекомендації щодо застосування регістрів бухгалтерського обліку. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00>
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050#Text
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ від 07.02.2013 № 73 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи». Наказ МФУ від 18.10.1999 № 242 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда». Наказ МФУ від 28.07.2000 № 181 URL: <https://zakon.rada.gov>

.ua/laws/show/z0487-00#Text

8. *План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>*

9. *Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>*

10. *Про затвердження методичних рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів. Наказ МФУ від 16.11.2009 № 1327 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1327201-09#Text>*

11. *Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань. Наказ МФУ від 02.09.2014 № 879 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>*

12. *Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів. Наказ МФУ від 22.11.2004 №732 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1580-04#Text>*

Тема 6. Облік грошових коштів

Облік грошових коштів включає ознайомлення з: нормативно – правовими актами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про грошові кошти; економічною сутністю грошових коштів; організацією готівкових розрахунків; визначенням ліміту залишку готівки в касі; формами первинного обліку касових операцій; відображенням касових операцій на рахунках бухгалтерського обліку; визначенням безготівкових розрахунків; порядком відкриття рахунків в банках; документуванням господарських операцій на рахунках в банках та відображенням операцій на рахунках бухгалтерського обліку; визначенням грошових документів та грошових коштів в дорозі; відображенням операцій з грошовими документами та коштами в дорозі на рахунках бухгалтерського обліку; електронними грошима та криптовалютою як засобами розрахунків; обліком валютних операцій на підприємстві; документальним оформленням операцій із придбання та продажу іноземної валюти та відображенням цих операцій на рахунках бухгалтерського обліку; обліком операцій на спеціальному рахунку в національній валюті; обліковими регістрами для узагальнення інформації у фінансовій звітності про наявність та рух грошових коштів і грошових документів.

Нормативно-правове забезпечення

1. *Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>*

2. *Кодекс України про адміністративні правопорушення, прийнятий постановою ВРУ від 07.12.1984 №80731-X. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>*

3. *Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової*

- звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>
4. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code= v0356201-00>
 5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ від 07.02.2013 № 73 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
 6. Національне положення стандарт бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». Наказ МФУ від 10.08.2000 № 193. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1046.172.0>
 7. Національне положення стандарт бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції». Наказ МФУ від 28.02.2000 № 147. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0269-02>
 8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>
 9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
 10. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III]. URL: <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show>.
 11. Про безготівкові розрахунки у господарському обороті України. Постанова Правління НБУ від 12.01.2004. № 22 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
 12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws /show/996-14>
 13. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
 14. Про застосування РРО у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 01.01.2001. №1776-III URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show /265/95-вр>
 15. Про застосування штрафних санкцій за порушення норм з регулювання обігу готівки: Указ Президента України від 12.11.1995. № 436 /95. URL: http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article?art_id=34890&cat_id=32566
 16. Про затвердження методичних рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів. Наказ МФУ від 16.11.2009 № 1327 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1327201-09#Text>
 17. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні. Постанова Правління НБУ від 29.12.2017. №148. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/ show/v0148500-17>
 18. Про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах. Постанова Правління НБУ від 12.11.2003 № 492 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/ laws/show/z1172-03>
 19. Цивільний кодекс України. Затверджений Верховною Радою України від 16.01.2003 № 435-IV URL: <http://zakon4.rada.gov. ua/laws/show/435-15>

Тема 7. Облік фінансових інвестицій

Облік фінансових інвестицій включає ознайомлення з: нормативно – правовими актами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інвестиції; економічною сутністю, класифікацією фінансових інвестицій; документальним оформленням операцій з фінансовими інвестиціями; синтетичним і аналітичним обліком фінансових інвестицій; відображенням фінансових інвестицій у фінансовій звітності.

Нормативно-правове забезпечення

1. *Господарський Кодекс України 16.01.2003 № 436- IV URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>*
2. *Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>*
3. *Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>*
4. *Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code= v0356201-00> (дата звернення: 30.08.2022)*
5. *Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ від 07.02.2013 № 73 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>*
6. *Національне положення стандарт бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції». Наказ МФУ від 26.04.2000 № 91. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284- 00#Text>*
7. *Національне положення стандарт бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти». Наказ МФУ від 30.11.2001 № 559. URL: <https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku13?menu=119>*
8. *План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>*
9. *Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>*
10. *Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws /show/996-14>*
11. *Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань. Наказ МФУ від 02.09.2014 № 879 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365- 14#Text>*

Тема 8. Облік дебіторської заборгованості

Облік дебіторської заборгованості включає ознайомлення з: нормативно – правовими актами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість; економічною сутністю, класифікацією дебіторської заборгованості; документальним оформленням операцій з дебіторської заборгованості; синтетичним і аналітичним обліком дебіторської заборгованості; відображенням дебіторської заборгованості в облікових регістрах та фінансовій звітності.

Нормативно-правове забезпечення

1. *Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>*
2. *Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>*
3. *Методичні рекомендації щодо застосування регістрів бухгалтерського обліку. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00> (дата звернення: 30.08.2022) Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ від 07.02.2013 № 73 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>*
4. *Національне положення стандарт бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість». Наказ МФУ від 08.10.1999 № 237 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text>*
5. *План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>*
6. *Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>*
7. *Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.*
8. *Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон. Наказ МФУ від 13.03.1998 № 59 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98#Text>*
9. *Про затвердження форми Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання. Наказ МФУ від 157 28.09.2015 № 841 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1248-15#Text>*

Тема 9. Облік запасів

Облік запасів включає ознайомлення з: нормативно – правовими актами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про; економічною сутністю, оцінкою та класифікацією запасів; документальним оформленням операцій з запасами; синтетичним і аналітичним

обліком запасів; відображенням інформації про запасів в облікових регістрах та фінансовій звітності.

Нормативно-правове забезпечення

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів. Наказ МФУ від 10.01.2007. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002201-07#Text>
3. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>
4. Методичні рекомендації щодо застосування регістрів бухгалтерського обліку. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code= v0356201-00>
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ від 07.02.2013 № 73 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
6. Національне положення стандарт бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Наказ МФУ від 20.10.1999 № 246 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>: 3
7. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>
8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws /show/996-14>.
10. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань. Наказ МФУ від 02.09.2014 № 879 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365- 14#Text>

Тема 10. Облік власного капіталу підприємства

Облік власного капіталу включає ознайомлення з: нормативно – правовими актами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про власний капітал; економічною сутністю та класифікацією власного капіталу; документальним оформленням операцій, пов'язаних з власним капіталом; синтетичним і аналітичним обліком власного капіталу.

Нормативно-правове забезпечення

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і

організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

2. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 (із змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

3. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00>

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ від 07.02.2013 № 73 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>

6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

8. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>

9. Цивільний кодекс України. Затверджений Верховною Радою України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Тема 11. Облік довгострокових зобов'язань і забезпечень

Облік довгострокових зобов'язань і забезпечень включає ознайомлення з: нормативно – правовими актами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та забезпечення; економічною сутністю та класифікацією зобов'язань і забезпечень; документальним оформленням операцій, пов'язаних з зобов'язаннями та забезпеченнями; синтетичним і аналітичним обліком зобов'язань і забезпечень.

Нормативно-правове забезпечення

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

2. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

3. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів бухгалтерського обліку. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 №

356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code= v0356201-00>

4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_051#Text

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ від 07.02.2013 № 73 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ МФУ від 31.01.2000 № 20 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text>

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда»: Наказ МФУ від 28.07.2000 № 181 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00#Text>

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text>

9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>

10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

11. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121 - III (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

13. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань. Наказ МФУ від 02.09.2014 № 879 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

14. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. № 2374-III (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14#Text>

15. Цивільний кодекс України. Затверджений Верховною Радою України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Тема 12. Облік витрат підприємства

Облік витрат включає ознайомлення з: нормативно – правовими актами, які визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати; економічною сутністю та класифікацією витрат; документальним оформленням операцій, пов'язаних з витратами; синтетичним і аналітичним обліком витрат.

Нормативно-правове забезпечення

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із

змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

2. Методичнi рекомендацiї щодо заповнення форм фiнансової звітностi. Наказ Мiнiстерства фiнансiв України вiд 28.03.2013 № 433 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

3. Методичнi рекомендацiї щодо застосування регiстрiв бухгалтерського облiку. Наказ Мiнiстерства фiнансiв України вiд 29.12.2000 № 356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00>

4. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 1 «Загальнi вимоги до фiнансової звітностi»: Наказ МФУ вiд 07.02.2013 № 73 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

5. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 16 «Витрати»: Наказ МФУ вiд 31.12.1999 № 318 (iз змiнами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 30.08.2022)

6. План рахункiв бухгалтерського облiку активiв, капiталу, зобов'язань i господарських операцiй пiдприємств i органiзацiй вiд 30.11.1999 № 291 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>

7. Податковий кодекс України вiд 02.12.2010 № 2755-VI (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

8. Про бухгалтерський облiк та фiнансову звітнiсть в Україні: Закон України вiд 16.07.1999 № 996-XIV (iз змiнами). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

Тема 13. Облiк доходiв та фiнансових результатiв дiяльностi пiдприємства

Облiк доходiв та фiнансових результатiв дiяльностi пiдприємства включає ознайомлення з: нормативно – правовими актами, якi визначають методологiчнi засади формування в бухгалтерському облiку iнформацiї про доходи; економiчною сутнiстю та класифiкацiєю доходiв; документальним оформленням операцiй, пов'язаних з доходами; синтетичним i аналітичним облiком доходiв; економiчною сутнiстю фiнансових результатiв дiяльностi пiдприємства та вiдображенням операцiй на рахунках бухгалтерського облiку.

Нормативно-правове забезпечення

1. Інструкція про застосування Плану рахункiв бухгалтерського облiку активiв, капiталу, зобов'язань i господарських операцiй пiдприємств i органiзацiй: Наказ Мiнiстерства фiнансiв України вiд 30.11.1999 № 291 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

2. Методичнi рекомендацiї щодо заповнення форм фiнансової звітностi. Наказ Мiнiстерства фiнансiв України вiд 28.03.2013 № 433 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

3. Методичнi рекомендацiї щодо застосування регiстрiв бухгалтерського облiку. Наказ Мiнiстерства фiнансiв України вiд 29.12.2000 № 356. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0356201-00>

4. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 1 «Загальнi вимоги до фiнансової звітностi»: Наказ МФУ вiд 07.02.2013 № 73 (iз змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

5. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 15

«Дохід»: Наказ МФУ від 29.11.1999 р. № 290 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text>

7. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>

8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

Тема 14. Фінансова звітність підприємства

Для вивчення фінансової звітності підприємства на підприємстві необхідно визначити: якими нормативно – правовими документами керується підприємство при складанні фінансової звітності; яку фінансову звітність складає підприємство; яким користувачам, і в які терміни подається фінансова звітність; якими принципами керується підприємство при складанні фінансової звітності; порядок складання фінансової звітності.

Нормативно-правове забезпечення

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

2. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

3. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: Наказ МФУ від 27.06.2013 № 635 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text>

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ від 07.02.2013 № 73 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ МФУ від 27.06.2013 р. № 628. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13#Text>

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ МФУ від 28.05.1999 р. № 137. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text>

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ МФУ від 25.02.2000 № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29

«Фінансова звітність за сегментами»: Наказ МФУ від 19.05.2005 р. № 412.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05#Text>

9. *План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 № 291 (із змінами).* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>

10. *Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами).* URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

5. Оформлення результатів виробничої практики

Після закінчення терміну виробничої практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики.

Загальна форма звітності здобувачів вищої освіти за практику – це подання письмового звіту про проходження виробничої практики, який підписаний і оцінений безпосередньо керівником від бази практики.

Письмовий звіт про проходження виробничої практики разом із щоденником подається на рецензування керівнику практики від НАСОА.

Звіт про проходження виробничої практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою).

До звіту про проходження виробничої практики додається оформлений щоденник, в якому здобувач вищої освіти фіксує щоденну роботу по програмі виробничої практики.

Звіт про проходження виробничої практики повинен містити:

- титульну сторінку (Додаток А);
- зміст;
- вступ;
- основну частину;
- висновки та пропозиції;
- список використаних джерел;
- додатки.

Титульну сторінку потрібно оформити за зразком, поданим у додатку А.

У вступі (обсяг 2-3 сторінки) потрібно обґрунтувати мету та основні завдання проходження виробничої практики. Також необхідно коротко торкнутися змісту кожної теми звіту, охарактеризувати основні джерела даних, які будуть використовуватись при написанні звіту про проходження виробничої практики.

Основна частина звіту про проходження виробничої практики передбачає поглиблений розгляд визначених тем програми практики, які розкриваються відповідно до складеного і затвердженого плану проходження виробничої практики. Кожну тему починають із нової сторінки.

Наприкінці звіту про проходження виробничої здобувач вищої освіти повинен зробити загальні висновки та пропозиції (обсяг 3-4 сторінки).

У кінці наводять список використаних джерел та додатки. Список використаних джерел повинен складатися з найменувань не менше 30 позицій.

Звіт виконують з використанням комп'ютера друкують на одній стороні аркуша білого паперу формату А4, через 1,5 міжрядкових інтервали, шрифтом Times New Roman. Кегель шрифту - 14.

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве— 25 мм (без врахування відступу на брошурування, додатково – 10 мм), праве— 15 мм, верхнє — 20 мм, нижнє — 20 мм.

Заголовки структурних частин роботи: **«ЗМІСТ»**, **«ВСТУП»**, **«ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ»**, **«СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»**, **«ДОДАТКИ»** друкують великими літерами, шрифт «напівжирний» по центру до тексту. Кожну структурну частин роботи розпочинають з нової сторінки.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної кількості сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно надавати у звіті безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації та таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або схему, розміри яких більші ніж формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях, після згадування у тексті, або у додатках.

Ілюстрації позначають словом «**Рис.**», шрифт «напівжирний» по центру до ілюстрації, нумерують послідовно у межах теми, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера теми і порядкового номеру ілюстрації, між якими ставиться крапка, наприклад **Рис. 1.2.** (другий рисунок першої теми).

Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують під ілюстрацією. Якщо у роботі наведено одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, наведених у додатках) у межах теми. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера, шрифт

«напівжирний» Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, **наприклад:** «Таблиця 1.5» (п'ята таблиця першої теми).

Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку), слово «Таблиця» і її номер вказують один раз справа, над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.», і вказують номер таблиці, наприклад - «Продовження табл. 1.5».

Назву таблиці та ілюстрації виділяють шрифтом «напівжирний».

Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах теми. Номер формули складається з номера теми та порядкового номера формули у темі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша, на рівні відповідної формули, в круглих дужках, наприклад (3.4) (четверта формула третьої теми). Формули виділяють - шрифт «напівжирний».

Додатки оформляються як продовження звіту про проходження виробничої практики на наступних її сторінках, розміщують їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Якщо додатки оформляють на наступних сторінках роботи, кожний такий додаток розпочинають з нової сторінки. Додатки повинні мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами, з першої - великої, симетрично відносно тексту сторінки. У середині рядка, над заголовком,

малими літерами, з першої - великою друкується слово «Додаток А» і велика літера, що позначає його номер.

Перший додаток позначається як додаток А. Кожний наступний додаток послідовно позначається наступною великою літерою української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад:

- додаток Б,
- додаток В і т.д.

Підготувати копії фінансової звітності; первинні документи; інший практичний матеріал і додати їх до звіту про проходження виробничої практики в якості додатків.

6. Захист звіту про проходження виробничої практики

По закінченні виробничої практики здобувач вищої освіти повинен своєчасно представити на кафедру обліку, аудиту та оподаткування:

1. Звіт про проходження виробничої практики;
2. Щоденник про проходження виробничої практики, підписаний і оцінений безпосередньо керівником від бази практики.

Звіт про проходження виробничої практики перевіряється керівником практики від НАСОА та захищається перед комісією, яка складається з викладачів кафедри обліку, аудиту та оподаткування НАСОА.

Після захисту звіту про проходження виробничої практики здобувачу вищої освіти виставляється кінцева диференційована оцінка, яка характеризує ступінь виконання програми виробничої практики. Оцінка виставляється в екзаменаційну відомість.

Виробнича практика оцінюється за 100-бальною шкалою, наведеною в табл. 1.

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	(не зараховано) з можливістю повторного захисту звіту про проходження виробничої практики
0-34	F	Не зараховано (з обов'язковим повторним проходженням виробничої практики)

Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму виробничої практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно. Матеріали з виробничої практики, які здобувач вищої освіти здає на кафедру обліку, аудиту та оподаткування, йому не повертаються.

6. Список рекомендованих джерел

Базова

1. Аналіз господарської діяльності : навч. посібник / Ю. І. Клюс, М. А. Мельник, Г. В. Пчелинська, І. В. Тацій. Северодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля. 2021. 440 с.

2. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: підручник [3-е видан.] / [за ред. д.е.н., проф. П. О. Куцика; П. О. Куцик, В. І. Бачинський, Р. М. Воронко, О. А. Полянська, С. І. Головацька, М. В. Корягін, К. І. Кузьмінська, М. Ю. Чік]. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2023. 308 с.

3. Войнаренко М.П., Пономарьова Н.А., Замазій О.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. К.: ЦУЛ. 2021. 488 с.

4. Гевлич Л.Л., Гевлич І.Г. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2021. 128 с.

5. Іванчук Н.В. Звітність підприємств: навч. посіб. Острого: Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2021. 208 с.

6. Ковальчук К.Ф. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій. / К.Ф. Ковальчук. Київ: ЦНПЛ, 2022. 328 с.

7. Ковальчук Т. М. Економічний аналіз діяльності підприємства. Київ : КНЕУ, 2021., с. 28.

8. Колісник Г.М. Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аналізу, аудиту, звітності і оподаткування в умовах євроінтеграції: монографія. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. 274 с.

9. Краєвський В. М., Колісник О. П., Гуріна Н. В. та ін. Фінансовий облік: підручник. Ірпінь: Університетська книга. 2022. 616 с.

10. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Організація і методика аудиту : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємством». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 280 с.

Допоміжна

1. Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика : навчальний посібник для студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» / колектив авторів за заг. ред. проф. Давидюк Т. В. Харків : НТУ «ХПІ», 2021. 607 с.

2. Плаксієнко В.Я., Верига Ю.А., Кулик В.А., Карпенко Є.А. Облік. Оподаткування та аудит: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2021. 509 с.

3. Стрельніков О.І., Петрушевський Ю.Л. Звітність підприємства: навч. посіб. Вид-во «Магнолія 2006». 2021. 312 с.

4. Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник / укладачі : С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.

Інформаційні ресурси

1. Журнал «Бухгалтерський баланс». URL: <https://balance.ua/>
2. Журнал «Все про бухгалтерський облік». URL: <http://peredplata.vobu.ua/>
3. Український бухгалтерський портал «Дебет: Кредит». URL: <https://dtkk.com.ua/>
4. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
5. Офіційний сайт правового порталу «Ліга Закон». URL: <http://www.ligazakon.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
ОБЛІКОВО – СТАТИСТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра обліку, аудиту та оподаткування**

**ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Здобувача вищої освіти III курсу, групи _____

(прізвище, ім'я, по- батькові)

Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”,

Освітньо-професійна програма «Облік, аудит та оподаткування»

Місце проходження практики _____

(назва підприємства та місце його знаходження)

***Керівник практики
від підприємства***

*(посада, вч.зв., прізвище
ім'я, по - батькові)*

(число, підпис)

***Керівник практики від
НАСОА***

*(посада, вч.зв., прізвище ім'я,
по - батькові)*

(число, підпис)

Київ – 20XXр.

